

LA CURA DE LA PETITA INFÀNCIA: per unes polítiques públiques de suport a les famílies 0-3

*Dels 0 als 3 anys:
un període transcendent i estratègic*

El període que abasta des de la gestació i el naixement fins sobretot al segon any de vida és transcendent, tant si el vi vivim com a infants o bé com a adults. És una etapa del cicle vital

durant la qual totes les famílies són vulnerables.

Aquesta situació de vulnerabilitat s'agreuja quan les famílies tenen un capital relacional, cultural i socioeconòmic feble, amb reduïda xarxa de suport, pocs ingressos i poca flexibilitat laboral.

Amb el naixement del primer fill/a, l'adult esdevé mare o pare, i la parella queda immersa dins una nova estructura familiar. Convertir-se en mare o pare suposa una experiència vital

intensa i profunda: un complex procés mental i emocional porta a la construcció d'una nova identitat, una actitud mental diferent que modifica els pensaments, les conductes, la relació amorosa de la parella i la pròpia escala de valors.

La importància de promoure una bona criança

La cura de la infància comença amb la criança. L'aspecte decisiu de la criança és la construcció del vincle afectiu d'aferrament, aquell lligam emocional que el nadó estableix amb la seva mare, pare i persones que se'n fan càrrec. Un ambient afectiu que l'hi doni seguretat i un entorn ric en estímuls sensorials farà possible la construcció d'una rica estructura cerebral, en un període de la vida en el qual el cervell humà creix vertiginosament, triplicant el seu volum i multiplicant exponencialment les sinapsis com mai més ho tornarà afer.

De la qualitat de la criança dependrà el major o menor desenvolupament del cervell, l'actitud cap a la descoberta de l'entorn i la major o menor capacitat per l'aprenentatge i per l'establiment de les relacions socials. Però també en dependrà una societat amb major o menor igualtat d'oportunitats, benestar o conflicte social. Una bona criança representa la millor manera de prevenir l'aparició de trastorns del comportament, malalties mentals, maltractaments emocionals i físics, addiccions, violències, delinqüència, abandonament escolar...

Totes les famílies amb infants de 0 a 3 anys necessiten suport

En un context de transformacions socials on s'ha afeblit la família extensa i, amb ella, la transmissió intergeneracional de sabers de criança, la majoria de progenitors es troben sols i mancats de les condicions necessàries per exercir una bona criança en solitari.

La funció de la política pública consisteix en proveir les mesures necessàries per tal que els progenitors puguin satisfer adequadament totes les necessitats dels seus fills i filles. Vetllar per l'interès superior de l'infant i garantir-ne els seus drets passa, indefectiblement, per tractar els progenitors com a subjectes sociopolítics i donar-los-hi suport com a primers i principals agents de cura, educació i socialització.

Des del Màster de Criança 0-3 i acompanyament de les famílies en xarxa, de la Universitat de Barcelona, considerem que esdevenen imprescindibles polítiques de suport a les famílies 0-3, tant des d'una ètica de la cura com des del paradigma de la inversió social: és necessari posar la cura de la vida humana en el centre de la política pública i ser conscients que invertir en petita infància té un gran retorn social, com en cap altra etapa del cicle vital.

És des del coneixement de la naturalesa de l'ésser humà i des d'aquest posicionament ètico-polític que...

Reivindiquem:

1. Ampliar les llicències parentals per tal que els progenitors disposin de més temps i protecció laboral, introduint-hi elements de transferibilitat que donin una resposta flexible a la diversitat de situacions familiars.
2. Potenciar una xarxa de serveis d'acompanyament a les famílies des d'abans del naixement i fins als 3 anys, amb una oferta universal que garanteixi la igualtat d'oportunitats en l'accés: els Espais familiars de criança de la petita infància, presents a Catalunya des de principis dels anys 90, constitueixen un recurs professional clau i estratègic per promoure una criança responsiva, ja que permeten revertir la solitud amb la que moltes famílies viuen aquests primers anys de vida.
3. Impulsar una renda per criança 0-3 universal i digna, per donar cobertura econòmica a les famílies en aquest període tan transcendent.
4. Avançar cap a un "*Pacte per la criança 0-3*" que, des de la defensa de les necessitats de l'infant com a ciutadà de ple dret, involucri les famílies, els professionals i les institucions en joc.